

การพัฒนาตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคกลาง

ไตรมาศ พูลผล¹ วสัน ปุ่นผล² สุริวิภาวรรณ ขุนพิลึก³

¹อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

²อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ

THE DEVELOPMENT OF PUBLIC MIND INDICATORS OF STUDENTS OF RAJABHAT UNIVERSITIES IN CENTRAL GEOGRAPHICAL REGION

Trimas Phonphon¹, Wason Punphol² and Suriwipawan Kunpiluk³

¹Lecturer, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Thailand

²Lecturer, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University, Thailand

³Suvarnabhumi Institute of Technology, Thailand

E-mail address: trimasp@gmail.com, dr_wason@yahoo.com, koojung.kunpiluk@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 16 กุมภาพันธ์ 2563

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 19 สิงหาคม 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 28 กุมภาพันธ์ 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคกลาง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคกลางจำนวน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2,545 คน ผลการวิจัยพบว่า ในการสร้างองค์ประกอบจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี องค์ประกอบที่มีความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ องค์ประกอบด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ ร้อยละ 14.98 องค์ประกอบด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม ร้อยละ 13.12 องค์ประกอบด้านการดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม ร้อยละ 12.03 องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ร้อยละ 11.87 องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อส่วนรวม ร้อยละ 10.19 องค์ประกอบด้านการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม ร้อยละ 9.02 องค์ประกอบด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ต่อสังคม ร้อยละ 8.65 องค์ประกอบด้านการมีเหตุผลและความรอบคอบในการใช้ของส่วนรวม ร้อยละ 7.69 องค์ประกอบด้านการมีวินัยในการใช้ของส่วนรวม ร้อยละ 6.69 องค์ประกอบด้านการประหยัดและถนอมในการใช้ของส่วนรวม ร้อยละ 5.76 ตามลำดับ

คำสำคัญ : การพัฒนาตัวชี้วัด จิตสาธารณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคกลาง

Abstract

The purpose of this research was to develop the public mind Indicators of Students Of Rajabhat Universities In Central Geographical Region by mixed methodology of quantitative and qualitative method thought confirmatory factor analysis from sample of 2,545 Students Of Rajabhat Universities In Central Geographical Region.

The findings of this study show that an important elements of public mind Indicators of Students Of Rajabhat Universities In Central Geographical Region ranking from maximum to minimum are 14.98% in public property responsibility, 13.12% in respect in public property, 12.03% in public property attendant, 11.87% in others oriented consciousness, 10.19% in public sacrifice, 9.02% in public consciousness, 8.65% in social creativities, 7.69% in reasonable and discretion to use public property, 6.69% in discipline to use public property And 5.76% in public property conserve.

Keywords: The Development of Public Mind Indicators, Public mild indicators, Rajabhat Universities In Central Geographical Region

ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

สังคมไทยขณะนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงจากอิทธิพลของคลื่นสารสนเทศ โดยเฉพาะความเติบโตทางด้านวัตถุหันไปอย่างรวดเร็ว แต่ทั้งนี้ถ้าความเจริญทางด้านจิตใจและปัญญาของคนก้าวตามไม่ทันก็จะก่อให้เกิดปัญหากับบุคคล สังคม และประเทศชาติ ทำให้เกิดสภาพของสังคมที่มีความสับสนและความขัดแย้งกันระหว่างสิ่งเก่ากับสิ่งใหม่อย่างไม่ลงตัว สังคมในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศได้กล่อมเกลาคูคนให้มีความเป็นปัจเจกสูง ไม่ใส่ใจต่อเรื่องส่วนรวม มองข้ามความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงกันของสรรพสิ่งรอบตัว ทำให้เกิดการรับรู้และมีความคิดว่า สิ่งของที่เป็นสาธารณะนั้นเป็นทรัพย์สินของภาครัฐหรือของราชการ เป็นสิ่งที่ตนเองพึงนำมาใช้ประโยชน์ได้ตามสิทธิทางกฎหมายโดยไม่ต้องมีส่วนร่วมดูแล จึงพากันละเลยไม่สนใจที่จะดูแลรักษา และไม่ช่วยกันจัดการเพื่อทำทรัพย์สินส่วนกลางให้คงสภาพได้นานกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา จัดได้ว่าเป็นเยาวชนไทยที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยวิกฤติและเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่อยู่ท่ามกลางการปรับตัว และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งทางสภาพร่างกายจิตใจและสังคม ถ้าวัยรุ่นเหล่านี้ขาดจิตสำนึกที่พึงประสงค์ที่ยอมรับกันว่าเป็นสิ่งที่เป็นคนงามความดีและเหมาะสมแล้ว วัยรุ่นเหล่านี้จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่างๆ ที่ไม่พึงปรารถนา มีคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำและสร้างภาระต่อสังคม ทั้งนี้วิกฤติจากการขาดจิตสำนึกของคนในสังคม จะก่อให้เกิดปัญหาการเอาเปรียบเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ปัญหาการฟุ้งเฟ้อทางวัตถุนิยม และปัญหาอารมณ์จิตใจที่อ่อนแอควบคุมไม่ได้ (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.2560 : 18-20) การพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็นคนที่มีความเจริญทั้ง

ทางด้านจิตใจและปัญญาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึง การสร้างจิตสาธารณะให้แก่เยาวชนไทยจึงเป็นเรื่องที่ทุกหน่วยงานควรตระหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันที่ผลิตและพัฒนาบัณฑิตซึ่งจะเป็นกำลังที่เข้มแข็งในการพัฒนาชาติ ดังนั้นในการจะเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับนิสิตระดับปริญญาตรีจึงเป็นเรื่องที่ทางสถาบันไม่ควรจะเพิกเฉย การจะพัฒนาจิตสาธารณะให้กับนิสิตระดับปริญญาตรีจึงควรมีกรอบในการพัฒนาที่เป็นมาตรฐานของตนเอง โดยใช้ตัวชี้วัดของจิตสาธารณะที่มีความเหมาะสม ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน ดังที่ศักดิ์ชาย เพชรช่วย (2559 : 3) กล่าวว่าตัวชี้วัดเป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานต้องกำหนดให้ชัดเจน ไมเช่นนั้นการดำเนินงานจะไม่ทิศทางที่แน่ชัด ดังนั้นตัวชี้วัดและมาตรฐานต่างๆ ต้องบ่งบอกถึงสถานะของสิ่งที่มุ่งพัฒนา และยังเป็นการสะท้อนภาพรวมเพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างสมบูรณ์ ในการพัฒนาตัวชี้วัดเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้ได้ตรงกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงกับข้อมูลเชิงประจักษ์จึงมีความสำคัญ ดังนั้นการพิจารณาต้องกระทำให้รอบครอบทุกองค์ประกอบ ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะและขึ้นอยู่กับบริบทของสังคม การกำหนดตัวชี้วัดจึงต้องอาศัยผลการศึกษาและการวิจัยเข้ามาประกอบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า จิตสาธารณะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อใช้เป็นสารสนเทศพื้นฐานในการนำไปพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีความสอดคล้องกับบริบท และความต้องการของมหาวิทยาลัยราชภัฏและสังคมอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคกลาง โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อสร้างตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
3. เพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
4. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองการวัดของตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับข้อมูลเชิงประจักษ์

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับจิตสาธารณะ

ความหมายของจิตสาธารณะ

จากการประมวลเอกสารในการศึกษาจิตสาธารณะครั้งนี้พบว่ามีการให้คำจำกัดความอย่างหลากหลาย เช่น จิตสาธารณะ (Public Mind) หรือจิตสาธารณะ (Public Consciousness) แต่ไม่ว่าจะเป็นคำใดเมื่อ

วิเคราะห์จากความหมายที่ใกล้เคียงกัน ในการวิจัยครั้งนี้ จึงใช้คำว่า จิตสาธารณะ (Public Mind) ซึ่งคำว่า จิตสาธารณะได้มีการให้คำจำกัดความ ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553 :17) ให้ความหมายจิตสาธารณะว่า หมายถึง ความคิดที่ไม่เห็นแก่ตัว มีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคมพยายามฉวยโอกาสที่จะช่วยเหลืออย่างจริงจังและมองโลกในแง่ดีบนพื้นฐานของความเป็นจริง

หุทัย อาจปฐ (2558 : 35-37) ให้ความหมายไว้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึงความคิดที่ไม่เห็นแก่ตัว ความตระหนักรู้ของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมมีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคม ต้องการเข้าไปแก้วิกฤตการณ์ พยายามฉวยโอกาสที่จะช่วยเหลือ อย่างจริงจังและมองโลกในแง่ดีบนพื้นฐานของความเป็นจริงโดยรับรู้ถึงสิทธิควบคู่ไปกับหน้าที่และความรับผิดชอบ สำนึกถึงพลังของตนเองจะสามารถร่วมแก้ไขปัญหาคได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาาร่วมกันกับคนในสังคม

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559:17) กล่าวไว้ว่า จิตสาธารณะเป็นการกระทำด้วยจิตวิญญาณที่มีความรัก ความห่วงใย ความเอื้ออาทรต่อคนอื่นและสังคมโดยรวม การมีคุณธรรมจริยธรรม และการไม่กระทำที่เสื่อมเสียหรือเป็นปัญหาต่อสังคม ประเทศชาติ การมีจิตที่คิดสร้างสรรค์ เป็นกุศล และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คิดในทางที่ดี ไม่ทำลายเบียดเบียนบุคคล สังคม วัฒนธรรมประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม การกระทำและคำพูดที่มาจากความคิดที่ดี การลดความขัดแย้งและการให้ขวัญและกำลังใจต่อกันเพื่อให้สังคมโดยส่วนรวมมีความสุข

จากการได้ศึกษาความหมายของจิตสาธารณะสรุปได้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่าหรือการให้คุณค่าแก่การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและสิ่งต่าง ๆ เป็นสิ่งสาธารณะที่ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดเป็นเจ้าของหรือเป็นสิ่งที่คนในสังคมเป็นเจ้าของร่วมกันเป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้จากความรู้สึกนึกคิดหรือการกระทำที่แสดงออกมา

องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ดังนี้ 1) ด้านการเสียสละต่อส่วนรวม 2) ด้านการดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม 3) ด้านการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม 4) ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น 5) ด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม 6) ด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ 7) ด้านการประหยัดและถนอมในการใช้ของส่วนรวม 8) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ต่อสังคม 9) ด้านการมีวินัยในการใช้ของส่วนรวม และ 10) ด้านการมีเหตุผลและความรอบคอบในการใช้ของส่วนรวม

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการมีจิตสาธารณะ

การมีจิตสาธารณะเป็นสิ่งที่เกิดตามธรรมชาติไม่สามารถบังคับให้เกิดขึ้นได้แต่สภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมย่อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของพลเมืองมีปัจจัยที่ก่อให้เกิดจิตสาธารณะผู้ที่มีจิตสำนึกสาธารณะนั้นจะมีความรับผิดชอบต่อสังคม เคารพกฎหมาย กฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคมโดยรวมและหน่วยงานองค์กรที่ตนเองเป็นสมาชิกสังกัดอยู่ โดยพยายามยึดมั่นต่อกฎเกณฑ์และกฎหมาย

อย่างเคร่งครัด พยายามหลีกเลี่ยงการละเมิดให้น้อยที่สุดด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม บุคคลที่มีจิตสำนึกสาธารณะสูงนั้น แม้แต่การทิ้งเศษขยะหรือขับรถผิดกฎจราจรยังไม่กล้าที่จะกระทำเพราะรู้สึกอายแก่ใจ นอกเหนือจากนั้นเมื่อประสบพบเจออะไรที่ผิดปกติ ผิดระเบียบ ผิดกฎหมายก็จะแจ้งความทันที ส่วนบุคคลที่ไร้จิตสำนึกสาธารณะจะมีวิถีชีวิตดำรงชีพไปวัน ๆ มั่งง่าย สะเพร่าเอาตัวรอด โดยไม่ได้คิดถึง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้คน

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัด

ความหมายตัวชี้วัด

จอห์นสโตน (Johnstone.1981 : 13) ได้ให้ความหมายว่า ตัวชี้วัด หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอก ปริมาณเชิงสัมพันธ์ หรือสถานะของสิ่งที่มุ่งวัดในเวลาใดเวลาหนึ่ง ตัวชี้วัดไม่จำเป็นต้องบ่งบอกสภาพที่เจาะจง หรือชัดเจน แต่จะบ่งบอกถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคตโดยตัวชี้วัดจะเป็นสิ่งที่บ่งชี้อย่างกว้าง ๆ ถึงสถานะหรือสภาพการณ์ที่เราสนใจเข้าไปตรวจสอบ

วรรณิ แกมเกตุ (2540 : 14) ได้สรุปถึงความหมายของตัวชี้วัดว่า เป็นสารสนเทศหรือค่าที่สังเกตได้ เชิงปริมาณหรือเป็นสารสนเทศเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้บ่งบอกสถานะของสิ่งที่มุ่งวัด หรือสะท้อนลักษณะ รวมทั้ง ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานอย่างกว้างๆ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

เกียรติสุดา ศรีสุข (2545 : 40) กล่าวว่า ตัวชี้วัดหมายถึงตัวแปรหรือข้อมูลต่างๆ ที่สามารถบ่งบอก หรือสะท้อนสิ่งที่เราต้องการวัด ต้องการตรวจสอบหรือต้องการประเมินว่ามีสถานภาพ มีการดำเนินงาน และมี ผลการดำเนินงานเป็นเช่นไร

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ตัวชี้วัด คือสิ่งที่สามารถบอกเกี่ยวกับคุณลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เรากำลังศึกษาหรือต้องการทราบเกี่ยวกับสิ่งนั้นนั่นเอง

การคัดเลือกตัวชี้วัด

ในการคัดเลือกตัวชี้วัด ควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่, 2556 : 134-135)

1. ความเฉพาะเจาะจง หมายถึง ตัวชี้วัดควรมีความเฉพาะเจาะจงในเรื่องของขนาดหรือปริมาณและเวลา
2. ความเป็นอิสระจากกัน หมายถึง ความเป็นอิสระจากกันระหว่างตัวชี้วัดสำหรับวัตถุประสงค์ปลายทาง และตัวชี้วัดสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะหน้า เนื่องจากวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ระดับนี้มีความแตกต่างกัน นอกจากนั้นตัวชี้วัดแต่ละตัวจะต้องสะท้อนถึงหลักฐานอันแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังด้วย เพราะโดยปกติแล้ว ตัวชี้วัดเพียงตัวเดียวจะไม่สามารถใช้วัดวัตถุประสงค์หลายข้อได้
3. ความเป็นข้อเท็จจริง หมายถึง ตัวชี้วัดแต่ละตัวควรอ้างอิงถึงข้อเท็จจริงมากกว่าความประทับใจของบุคคล และตัวชี้วัดตัวเดียวกันควรมีความหมายเหมือนกันทั้งผู้สนับสนุนโครงการ ผู้ปฏิบัติโครงการ และผู้ประเมินโครงการ รวมทั้งผู้รับสารสนเทศของโครงการด้วย
4. ความตรง หมายถึง ตัวชี้วัดต่าง ๆ เมื่อรวมกันแล้วควรเป็นภาพรวมที่สะท้อนถึงผลกระทบของ

โครงการที่คาดหวังมากกว่าที่จะเป็นผลกระทบของโครงการจากองค์ประกอบภายนอก

5. การอ้างอิงข้อมูลที่มีอยู่ หมายถึง ตัวชี้วัดควรรวบรวมมาจากข้อมูลที่มีอยู่แล้วในช่วงของการดำเนินโครงการ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการประเมินใด ๆ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด คือ ตัวชี้วัด เพราะตัวชี้วัดเป็นสิ่งสะท้อนสิ่งที่ผู้ประเมินต้องการประเมิน หากตัวชี้วัด ไม่สามารถสะท้อนสิ่งที่ต้องการศึกษาหรือประเมินแล้ว ผลที่ได้จากการประเมินก็จะมีผลคลาดเคลื่อนจากสภาพที่เป็นจริง ซึ่งไม่สามารถใช้ประโยชน์ใด ๆ จากการประเมินได้ (Schmitz. 1993) ดังนั้นในการประเมินจึงต้องสร้างตัวชี้วัดอย่างมีคุณภาพ สามารถชี้วัดสิ่งที่ประเมินได้เป็นอย่างดี วิธีการให้ได้มาซึ่งตัวชี้วัดมีหลายวิธี แต่ละวิธีก็มีจุดเด่น จุดด้อยแตกต่างกันไป ในการพิจารณาเพื่อคัดเลือกตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทบทวนเอกสาร (Review Literature) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept inquiry) ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่หลากหลาย การสนทนากลุ่มย่อย (focus group) การทำเดลฟาย(Delphi technique) ประกอบการสังเคราะห์ (Synthesis) เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดที่มีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบวิธีวิจัย

การพัฒนาตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคกลางครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) แบบการผสมอย่างเท่าเทียมกันตามลำดับ (Sequential Equivalent Status Design) ระหว่างระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ขั้นการตรวจสอบตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ขั้นการสร้างเครื่องมือวัดตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ ขั้นการตรวจสอบความสอดคล้องของตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยดำเนินการศึกษาทฤษฎี เอกสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหา การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นร่างตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยดำเนินการตรวจสอบตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้เทคนิคเดลฟาย กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน เพื่อพิจารณาคัดเลือกตัวชี้วัดที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือวัดตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดตัวชี้วัดจิตสาธารณะ ตามผลการตรวจสอบที่ได้ในขั้นตอนที่ 2 จากนั้นดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้วยการพิจารณาจากความตรงเชิงเนื้อหา อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น

ของเครื่องมือตามตัวชี้วัดจากนั้นจึงดำเนินการจัดทำเครื่องมือวัดตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีฉบับจริง

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบความสอดคล้องของตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จากนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคกลางจำนวน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2,545 คน โดยใช้เครื่องมือวัดตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพแล้วในขั้นตอนที่ 3 และดำเนินการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแบบจำลองของตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สรุปผลการวิจัย

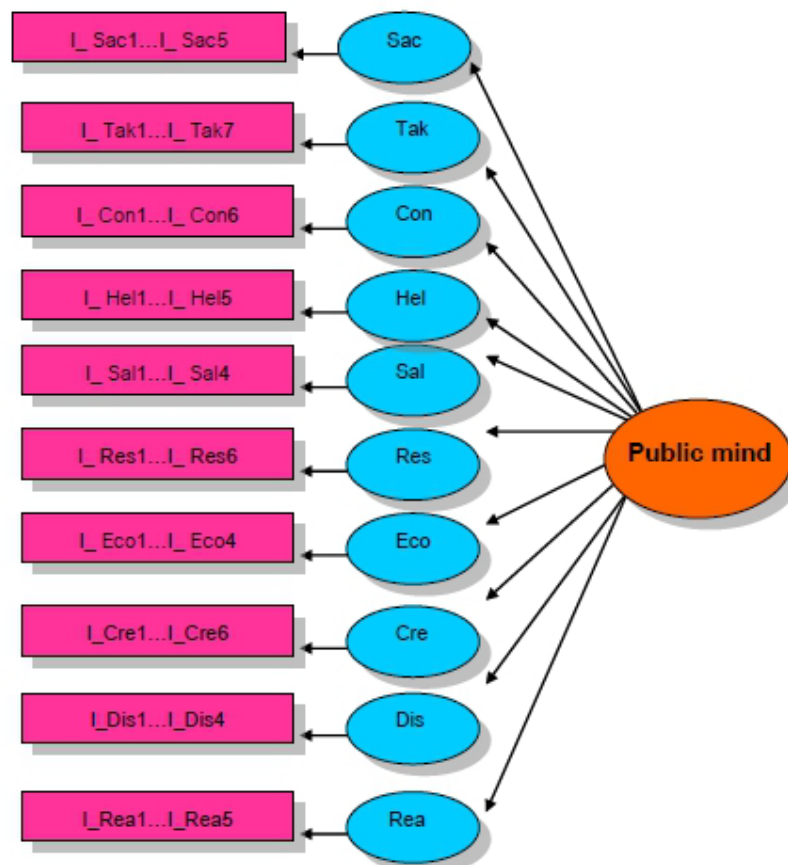
1. ผลการสังเคราะห์เอกสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับจิตสาธารณะ ได้ตัวชี้วัดจิตสาธารณะ จำนวน 10 องค์ประกอบ 68 ตัวชี้วัด และผลการตรวจสอบตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคกลางจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีความถูกต้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดหรือไม่ ได้ตัวชี้วัดจิตสาธารณะ จำนวน 10 องค์ประกอบ 52 ตัวชี้วัด ได้แก่

- 1.1 องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อส่วนรวม จำนวน 5 ตัวชี้วัด
- 1.2 องค์ประกอบด้านการดูแลรักษาทรัพย์สินบัติของส่วนรวม จำนวน 7 ตัวชี้วัด
- 1.3 องค์ประกอบด้านการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม จำนวน 6 ตัวชี้วัด
- 1.4 องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น จำนวน 5 ตัวชี้วัด
- 1.5 องค์ประกอบด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม จำนวน 4 ตัวชี้วัด
- 1.6 องค์ประกอบด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ จำนวน 6 ตัวชี้วัด
- 1.7 องค์ประกอบด้านการประหยัดและถนอมในการใช้ของส่วนรวม จำนวน 4 ตัวชี้วัด
- 1.8 องค์ประกอบด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ต่อสังคม จำนวน 6 ตัวชี้วัด
- 1.9 องค์ประกอบด้านการมีวินัยในการใช้ของส่วนรวม จำนวน 4 ตัวชี้วัด
- 1.10 องค์ประกอบด้านการมีเหตุผลและความรอบคอบในการใช้ของส่วนรวม จำนวน 5 ตัวชี้วัด

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองตัวชี้วัดในองค์ประกอบแต่ละด้าน จำนวน 10 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้งหมด และเมื่อตรวจสอบความสอดคล้องด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของแบบจำลองก็พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เช่นกัน โดยพิจารณาได้จากค่า ไค-สแควร์ ที่มีค่าเท่ากับ 16.92 และมีความน่าจะเป็นที่เหตุการณ์นี้จะเกิดขึ้นถ้าสมมติฐานหลักเป็นจริงเท่ากับ 0.059 ($p = 0.059$) ที่องศาอิสระเท่ากับ 9 ($df = 9$) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 และค่าดัชนีวัดระดับความ

กลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.97 รวมทั้งค่าดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .028

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบพบว่า ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบมีค่าเป็นบวก โดยมีขนาดตั้งแต่ 0.29 ถึง 0.82 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และจากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรก ได้แก่ องค์ประกอบด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ (Res)

Public mind คือ จิตสาธารณะ

- F1 คือ องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อส่วนรวม
- F2 คือ องค์ประกอบด้านการดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม
- F3 คือ องค์ประกอบด้านการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม
- F4 คือ องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น
- F5 คือ องค์ประกอบด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม
- F6 คือ องค์ประกอบด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ
- F7 คือ องค์ประกอบด้านการประหยัดและถนอมในการใช้ของส่วนรวม

- F8 คือ องค์ประกอบด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ต่อสังคม
- F9 คือ องค์ประกอบด้านการมีวินัยในการใช้ของส่วนรวม
- F10 คือ องค์ประกอบด้านมีเหตุผลและความรอบคอบในการใช้ของส่วนรวม
- I_Sac1...I_Sac5 คือ ตัวชี้วัดด้านการเสียสละต่อส่วนรวม ตัวที่ 1 ถึง 5
- I_Tak1...I_Tak7 คือ ตัวชี้วัดด้านการดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม ตัวที่ 1 ถึง 7
- I_Con1...I_Con6 คือ ตัวชี้วัดด้านการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม ตัวที่ 1 ถึง 6
- I_Hel...I_Hel5 คือ ตัวชี้วัดด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ตัวที่ 1 ถึง 5
- I_Sal1...I_Sal4 คือ ตัวชี้วัดด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม ตัวที่ 1 ถึง 4
- I_Res1...I_Res6 คือ ตัวชี้วัดด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ 1 ถึง 6
- I_Eco1...I_Eco4 คือ ตัวชี้วัดด้านการประหยัดและถนอมในการใช้ของส่วนรวม ตัวที่ 1 ถึง 4
- I_Cre1...I_Cre6 คือ ตัวชี้วัดด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ต่อสังคม ตัวที่ 1 ถึง 6
- I_Dis1...I_Dis4 คือ ตัวชี้วัดด้านการมีวินัยในการใช้ของส่วนรวม ตัวที่ 1 ถึง 4
- I_Rea1...I_Rea5 คือ ตัวชี้วัดด้านมีเหตุผลและความรอบคอบในการใช้ของส่วนรวมตัวที่ 1 ถึง 5

3. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบในแบบจำลองตัวชี้วัดจิตสาธารณะ

ตาราง 1 ค่าสหสัมพันธ์ ค่า Bartlett's Test และค่า KMO ขององค์ประกอบในแบบจำลองตัวชี้วัดจิตสาธารณะ

องค์ประกอบ	Sac	Tak	Con	Hel	Sal	Res	Eco	Cre	Dis	Rea
Sac	1									
Tak	.208**	1								
Con	.107**	.132**	1							
Hel	.029	.124	.254**	1						
Sal	.324**	.102	.132**	.521**	1					
Res	.189**	.159**	.125**	.358**	.587**	1				
Eco	.217**	.134**	.187**	.249**	.154**	.311**	1			
Cre	.015	.100**	.247**	.257**	.187**	.196**	.054	1		
Dis	.187**	.212**	.298**	.187**	.198**	.185**	.138**	.084**	1	
Rea	.014	.321**	.065	.152*	.241**	.214**	.245**	.412**	.059*	1

Bartlett's Test of Sphericity = 2195.13 p = 0.01

KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) = 0.489

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 แสดงว่า องค์ประกอบในแบบจำลองตัวชี้วัดจิตสาธารณะส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.014 ถึง 0.587 และเมื่อพิจารณาค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 2195.63 ($p < .01$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์นี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการ วิเคราะห์ค่าดัชนี KMO ที่มีค่าเท่ากับ 0.489 แสดงว่าข้อมูลชุดนี้มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไป

4. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบในแบบจำลองตัวชี้วัดจิตสาธารณะซึ่งเป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second order confirmatory factor analysis) ซึ่งมี รายละเอียด ดังนี้

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของแบบจำลองตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี (Public Mind)

ลำดับ	องค์ประกอบ	น้ำหนักองค์ประกอบ b (SE)	R ²	สัมประสิทธิ์ คะแนนองค์ประกอบ
1	Sac	0.66**(0.04)	0.46	0.35
2	Tak	0.71**(0.03)	0.57	0.42
3	Con	0.58**(0.03)	0.41	0.32
4	Hel	0.69**(0.05)	0.50	0.39
5	Sal	0.79**(0.03)	0.64	0.46
6	Res	0.82**(0.04)	0.68	0.49
7	Eco	0.29**(0.03)	0.25	0.17
8	Cre	0.51**(0.03)	0.36	0.28
9	Dis	0.35**(0.02)	0.30	0.20
10	Rea	0.47**(0.03)	0.33	0.25
Chi-square = 19.92 df = 9 P = 0.059				
GFI = 1.00 AGFI = 0.97 RMSEA = 0.28				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2 แสดงว่าแบบจำลองตัวชี้วัดจิตสาธารณะ มีความสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่มีค่าเท่ากับ 19.92 และมีค่าความน่าจะเป็นที่เหตุการณ์

นี้จะเกิดขึ้นถ้าสมมติฐานหลักเป็นจริงเท่ากับ 0.059 ที่องศาอิสระเท่ากับ 9 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.97 รวมทั้งค่าดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) ซึ่งมีค่าเท่ากับ .028

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (b) ขององค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบ พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าเป็นบวก โดยมีขนาดตั้งแต่ 0.29 ถึง 0.82 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่าแสดงว่าองค์ประกอบเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะพัฒนาเป็นตัวชี้วัดในการวัดจิตสาธารณะ โดยองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 6 (Res) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.82 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.68 รองลงมาคือองค์ประกอบที่ 5 (Sal) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.79 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.64 และจากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบของตัวชี้วัดจิตสาธารณะที่มีค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ องค์ประกอบ Res องค์ประกอบ Sal และองค์ประกอบ Tak โดยมีค่าเท่ากับ 0.49, 0.46 และ 0.42 ตามลำดับ

สำหรับการสร้างสเกลองค์ประกอบนั้นผู้วิจัยได้นำค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ในการสร้างสเกลองค์ประกอบของตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตภูมิภาคกลางด้วยวิธีการบวก ได้ผลดังสมการต่อไปนี้

$$\text{Public Mind} = 0.35(\text{Sac}) + 0.42(\text{Tak}) + 0.32(\text{Con}) + 0.39(\text{Hel}) + 0.46(\text{Sal}) \\ + 0.49(\text{Res}) + 0.17(\text{Eco}) + 0.28(\text{Cre}) + 0.20(\text{Dis}) + 0.25(\text{Rea})$$

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผลในประเด็นของลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่ชี้วัดถึงจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตภูมิภาคกลางมีรายละเอียด ดังนี้

ลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่ชี้วัดถึงจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากผลการวิจัยที่พบว่าการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่ชี้วัดถึงจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตภูมิภาคกลาง สามารถเรียงลำดับจากที่มีความสำคัญมากไปน้อย ได้ดังนี้ องค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุด คือองค์ประกอบด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะ องค์ประกอบด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม องค์ประกอบด้านการดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อส่วนรวม องค์ประกอบด้านการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม องค์ประกอบด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ต่อสังคม องค์ประกอบด้านการมีเหตุผลและความรอบคอบในการใช้ของส่วนรวม องค์ประกอบด้านการมีวินัยในการใช้ของส่วนรวม องค์ประกอบด้านการประหยัดและถนอมในการใช้ของส่วนรวม โดยมีคะแนนสัมประสิทธิ์คะแนน องค์ประกอบเท่ากับ

0.49, 0.46, 0.42, 0.39, 0.35, 0.32, 0.28, 0.25, 0.20 และ 0.17 ตามลำดับนั้น ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะ เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงคุณลักษณะของการเป็นผู้มีจิตสาธารณะได้มากที่สุด เพราะการรับรู้ของคนโดยทั่วไปการรับผิดชอบต่อสาธารณะเป็นพฤติกรรมที่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของพริยา นิลมาต (2558) และยุธนา วรณปิติกุล (2559) ที่กล่าวว่า การรับผิดชอบต่อสาธารณะในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อสังคม และสาธารณะ มีการเรียนรู้การทำความเข้าใจและปฏิบัติร่วมกันด้วยความเต็มใจไม่ถูกบังคับ มีความรับผิดชอบต่อสาธารณะต่างๆ ไม่ว่าจะมีคนเห็นหรือไม่เห็นก็ตาม ทำด้วยความเต็มใจ สมัยใจ รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม องค์ประกอบด้านการดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรมนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า มีความครอบคลุมถึงการมีจิตใจที่คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อเรื่องของส่วนรวม มีการใช้สิ่งของของส่วนรวมอย่างรับผิดชอบต่อ การถือเป็นหน้าที่ในการดูแลทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม ดังที่ การศึกษาของอัญชลี ยิ่งรักพันธุ์ (2555) และผู้ทำการศึกษาอีกหลายท่าน เช่น มุจิตา หวังคิด (2557), บุญทัน ภูบาล (2549), พรพรหม พรระพวก (2556), และสุคนธรส หุตะวัฒนะ (2560) ศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ กำหนดตัวชี้วัดจากการดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของแล้วเก็บเข้าที่ ลักษณะการใช้ของส่วนรวม รู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าการอยู่ร่วมกันในสังคม ไม่ว่าจะเป็มหาวิทยาลัยหรือในสังคมอื่นๆ ต้องอาศัยความรัก ความเอื้ออาทร และความสามัคคี ซึ่งการกระทำเช่นนี้ จะทำให้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมลดน้อยลง ทำให้เกิดความปรารถนาที่จะเข้าไปช่วยเหลือ โดยรับรู้ถึงสิทธิควบคู่ไปกับหน้าที่และความรับผิดชอบต่อ สำนึกถึงพลังของตนเองสามารถเข้าไปทำประโยชน์ให้กับบุคคลอื่นๆ ได้ และองค์ประกอบด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ต่อสังคมนั้นมีความสำคัญต่อการมีจิตสาธารณะซึ่งนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นกลุ่มที่มีความต้องการสร้างประโยชน์ให้กับสังคมและสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น พร้อมทั้งจะสร้างสรรค์และสร้างประโยชน์ให้กับสังคมและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับสังคมในเรื่องจิตสาธารณะ เป็นคนเก่ง คนดี และอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข สร้างองค์ความรู้ที่สามารถพึ่งพาได้ รวมทั้งมีพลังในการสรรค์สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน อย่างยั่งยืนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการพัฒนาดนและพัฒนางานให้มีคุณภาพ ให้ความสำคัญกับการศึกษาสิ่งใหม่ๆ ในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม การมีความสามารถในการสร้างสรรค์ความรู้ จะทำให้เกิดการสะสมขององค์ความรู้ที่สามารถนำมาปรับใช้และเรียนรู้เพิ่มอยู่ตลอดเวลาเพื่อควมมีศักยภาพของสังคม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรนำผลของการพัฒนาตัวชี้วัดในครั้งนี้ รวมถึงเครื่องมือวัดที่พัฒนาขึ้น ไปประเมินสภาพ

ที่เป็นจริงของศึกษาระดับปริญญาตรี ว่ามีคุณลักษณะตามองค์ประกอบต่างๆ มากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะได้อย่างเหมาะสม

1.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปพิจารณาจัด แนวทางฝึกอบรมหรือจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษาต่อไป นอกจากนี้ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาต่อไปในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาปริญญาตรีในครั้งนี้ ทำในภาพรวมของนักศึกษาทุกสาขาวิชาและทุกชั้นปี โดยไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างสาขาวิชาชั้นปี เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาปริญญาตรีที่มีคุณลักษณะเฉพาะมากขึ้น จึงควรศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏ แต่ละชั้นปีของนักศึกษา และควรแยกตามกลุ่มวิชา ตามกลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ และ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2.2 ควรมีศึกษาในเชิงการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (participation action research) เพื่อสร้างและพัฒนาแบบที่เหมาะสมในการจัดการสร้างเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้ตัวชี้วัดจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นเครื่องมือขั้นต้น และเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของการพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). โรงเรียนสร้างคนมีจิตสาธารณะ. *การศึกษา*, 2(65), 3-17.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2545). *การพัฒนาตัวชี้วัดในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิตทาง การศึกษา : การประยุกต์ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น* (ปริญญา นิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และแสง ปันมณี. (2556). *ดัชนีทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : องค์การ สงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). *สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิพริทธิ์
- บุญทัน ภูบาล. (2549). *การใช้วิธีทัศนละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- พรพรหม พรรคพวก. (2556). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสท วิทยาลัยเขตกรุงเทพตะวันออก* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- พิริยา นิลมาตร. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มูทิตา หวังคิด. (2557). การฝึกทักษะการแก้ปัญหาโดยการนำเสนอสถานการณ์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ยุทธนา วรณปิติกุล. (2559). *สำนึกพลเมือง*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาสังคม

วรรณิ แกมเกตุ. (2540). การพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการใช้ครู : การประยุกต์ใช้สมการโครงสร้างกลุ่มพหุ และโมเดลเอ็มทีเอ็มเอ็ม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. (2560). เพื่อสังคม. *วารสารการศึกษา*. 26(12), 18-20.

ศักดิ์ชาย เพชรช่วย. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวม คุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุนทรธ หุตะวัฒน์. (2560). ผลการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคการเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจาที่มีต่อจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หฤทัย ออาจปฐ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิตและความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง กับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์. (2550). ผลการใช้สถานการณ์จำลองกับเทคนิคการประเมินจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

Johnstone, James N. (1981). *Indicators of education systems*. London: UNESCO.

Schmitz, C.C. (1993). Assessing the validity of higher education indicators. *Journal of Higher Education*, 64, 503-519.